

BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Zondag en Maandag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

8 en 9 October.

Frankrijk.

PARIS, den 5den October.

Al de dagbladen houden zich heden bezig met de ordonnantie die gisteren in den *Moniteur* zijn verschenen. Sedert lang was het gevoelen geuit, dat eene ontbinding van de kamer noodzakelijk werd en het bestuur, in weêrwil van deszelfs aarzelingen, ten laatste er toe zou moeten besluiten. Zelfs de doctrinaire bladen, die zich eerst tegen de ontbinding schenen te verklaren, traden sedert als de voorstanders daarvan op en sloten zich meer aan de ministeriele partij, met oogmerk, zooals men aan deze partij te laste legt, om bij de algemeene verkiezingen ten minste van den ministeriële kant geene tegenwerking te ondervinden, indien men elders derzelver kandidaten zocht uit te sluiten. De ontbinding, lang te gemoet gezien, heeft dus weinig opziens gebaard. Meer aanmerkingen zijn er op de benoeming van zulk een groot getal nieuwe pairs gevallen. Dergelijke talrijke benoemingen houdt men voor gevaarlijk, omdat zij geschikt zijn de bestaande meerderheid naar eene andere partij te doen overgaan, die beter met de inzichten van het bestaande ministerie strookt. Het wordt trusschen erkend, dat er lieden van alle kleur onder de nieuw beëmden worden gevonden, en derhalve het gevraagd gevaar ten deze thans minder groot is, terwijl het bovendien erkend wordt, dat, nu het paarschap niet meer erfelijk is, dergelijke benoemingen nu en dan tot instandhouding der kamer noodig zijn, en het belang niet meer hebben van vroegeren tijd.

Men had gesproken van een manifest dat van gouvernementswege, ter gelegenheid der ordonnantie, in de ministeriële bladen zou worden geplaatst. Het *Journal des Débats* zegt heden, dat geen zoodanig manifest zal uitgegeven worden, en meent, dat de daden van het gouvernement, voornamelijk met betrekking tot de ontbinding, duidelijk genoeg aantoonen, welke deszelfs gezindheden zijn. Een gouvernement, welk de verkiesbare kamer twee jaren vóór de verkiezingen over ontbondt, mist gewis geen aanleiding van zich in regstreekse gemeenschap met de nationale vergadering te stellen en zijn bestaan als 't ware in hare handen te geven. Alleen de partij der legitimisten had gemeend een zoodanig programma te moeten aivaardigen. Deze mochten gerust zich als kandidaten opdoen; zij zouden zien, hoe weinig weerklink zij in het land vonden. Wat den uitslag der verkiezingen betreft, het *Journal des Débats* zegt daaromtrent volkomen gerust te zijn: „Wij zullen — zegt hetzelfde — ons land den hoop niet aandoen van vreeze te koesteren, dat het in een jaar tijds de vrucht van zes jaren inspanningen en gedulds verijetige. Wij nemen de uitdaging der partijen met een gekust hart aan; wij stellen Frankrijk gaarne deze vraag voor: heeft het gouvernement van Julij beantwoord aan de hoop die de goede burgers in hetzelfde gesteld hadden? Geniet ieder zijne regten, het land zijne vrijheden? Is, na zooveel stormen, zooveel buitenspanningen, zooveel misdaden, van den gewapenden opstand af tot op den sluipmoord toe, de orde door het dictaatschap hersteld, de overwinning door uithanping gekocht? Ofwel is het gouvernement van Julij het eenige ter wereld, dat, te midden eener schrikbarende worsteling, de losbandigheid beteugeld heeft zonder de vrijheid te verstikken, dat zich verdedigd heeft zonder andere wapens dan die welke de constitutionele wet hetzelfde gaf, en dat zijne zege door eene ongehoorde grootmoedigheid heeft behoud, zonder noodig te hebben, dat zijn geweld en zijne verbanningen het gebeden werden gewischt.”

Het ministerie heeft eindelijk eenige inlichtingen omtrent den staat van zaken te Bona gegeven, die echter niet alle ongerustheid wegnemen. Volgens de *Charte* had het bestuur depeches van den 23 en 25den September ontvangen. Al de korpsen waar de expeditie bestemd, met de artillerie en genie, waren toen zelden om te veld te trekken. Voor twintig dagen levensmiddelen zou worden vresedgenoodich, en voor nog vijftien dagen in reserve in het kamp van Medjez-Hammar vereenigt. Het leger was sterk 6500 man met infanterie, 1000 ruiters, behalve de spahis; voorts 1000 artilleristen met 12 bergkruitwitsers en 6 veldstukken, behalve het belegeringsgeschut; 700 sappeurs en mineurs, te samen een effectief van 13,000 man buiten de garnizoenen van Bona, Drea, Guelma en Medjez-Hammar, met welke waren getrokken de fransche magt in de provincie Bona en Constantine omtrent 21,000 man en 600 paarden bedroeg. Het garnizoen van Bona zou den 20sten te Medjez-Hammar zijn geconcentreerd en den 30sten op march gaan. Zoo was het met de zaken gesteld, toen zich een nooddijg voorval openbaarde; de cholera namelijk had zich vertoond onder het 1ste regiment van lijn, laatstelijk uit Marseille gekomen. De generaal Damremont had het gevaarlijk geoordeeld dit regiment in de gelederen van het leger te doen plaats nemen en had gevolglijk bij het bestuur de aanvraag van 12 à

1500 man versche troepen gedaan. Het gouvernement had ter stond last gegeven om twee bataillons van het 6ste regiment te Gelle, aan boord van drie stoombooten, naar Bona te doen overvoeren; zij konden aldaar den 8sten October aankomen. De expeditie was echter door dit ongeval eenige dagen vertraagd. Ofschoon de *Charte* verzekert dat de maand October nog zeer geschikt is voor den togt, lost dit blad echter het bezwaar niet op, dat voor de expeditie zou rijzen, wanneer de cholera verder onder de troepen vooridrong. Het gerucht dat de togt tot het volgende voorjaar zou zijn uitgesteld is hier gisteren vrij algemeen geweest, en de ministeriële bladen hebben tot heden dit gerucht niet tegengesproken. Men geloof dat de raad daaromtrent nog tot geen besluit gekomen is, maar nadere depeches afwacht. In bijzondere berigten uit Bona wordt gesproken van een korps Turken, hetwelk, (men weet niet van waar, schoon men vermoedde uit Tripoli), tot versterking der magt van Achmet-Beij was aangekomen.

— De hertog en hertogin van Orleans zijn op St. Cloud teruggekomen.

— De gewezen turksche gezant te Parijs en Londen, *Arschid-Beij*, is gisteren avond alhier aangekomen, naar Konstantinopel terugkeerende, om daar den post van minister van buitenlandsche zaken te aanvaarden.

— De volgende telegraphische depeche is heden omtrent Spanje bekend gemaakt:

Bajonne, 4 October.

„Madrid, 30 September. — De cortes hebben in de zitting van gisteren, met eene meerderheid van 84 tegen 27 stemmen, een voornstel aangenomen, welk strekte om voor inconstitutieel den maatregel te verklaren welke den 2den September door den minister van financien genomen is. Eene verandering van ministerie komt nu waarschijnlijk voor.

„Van het oorlogalooneel is niets nieuws.”

De bijzondere berigten uit Madrid gaan tot den 25sten. De verkiezingen duurden toen in die hoofdstad steeds voort en men merkte op, dat een grooter getal burgers aan de verkiezingen begon deel te nemen.

Het ministerie van den heer *Piza* scheen reeds bij het afgaan dezer berigten groot gevaar te loopen, en nog slechter te bestaan door de toegevendheid der cortes, welke men dacht dat de eerste gelegenheid zouden waarnemen om een afkeuringeblijk van deszelfs beheer te geven. — De cortes waren thans aan de behandeling eener wet op de drukpersvrijheid.

Te Madrid heerschte veel vreugde over het beter aanzien dat de staat van den oorlog gekregen had. Nadere tijdingen dan de reeds bekende had men er echter niet vernomen. Ook van de grenzen heeft men heden niets bijzonders ontvangen.

— Heden was het ter beurze de betalingsdag voor de liquidatie, welke zonder moeite is afgelopen. De 3 pCt. schenen tot rijzing genogd; zij klommen, schoon met moeite, tot 84. Men sprak ter beurze dat het syndicaat der wisselagenten besloten had om de industriële aandelen onder de officiële keurien op te nemen. De spaansche fondsen blijven op dezelfde hoogte. De notering was heden (5 October) 3 pCt. 100,65; 3 pCt. 80; Nap. renten 98 80; Sp. Ardoin 20 80; Passive 4 1/2; Rom. L. 100.

Duitschland.

FRANKFORT, den 4den October.

De graaf von *Woronoff* die havel in het kadij van *Wladimir* gevoerd heeft, is den 12den September reeds weder te Odessa teruggekeerd, alwaar insgelijks de turksche gezant bij het oostenrijksche hof, die door den sultan in last had gekregen om de manoevens in dat kamp bij te wonen, eenige dagen later is aangekomen.

— Den 20sten September heeft de zwitsersche landdag zittingen gesloten.

— Uit een later bericht uit Konstantinopel van den minister der leuher, blijkt dat de minister *Porteu* in volle ongenade gevallen en met zijn broeder, directeur van het arsenaal te *Constantinople* verbannen is. Hij heeft zijnen val grootendeels aan den *prinsier* te danken, die den grooten heer heeft weten te overtuigen dat *Porteu* bij de onderhandelingen met *Mehmed* all niet volgens de wetten zou gehandeld hebben. Zooals te voorzien was, had *hij* *Ponany* reeds zijne verbittering aan den dag gelegd over de benoeming van *Ali-effendi*, die, naar men meende, van zijnen kant voortaan de gelegenheid niet zou laten voorbijgaan om den *prinsier* te doen gevoelen, dat hij zich niet ongestraft liet misleiden.

Het bericht van de tegenwoordigheid van een fransch eskader in Tunis, waardoor de kapudan-pacha verhindert was, evenals met zijne vloot aldaar binnen te loopen, had te Konstantinopel opzien gebaard; de divan was, kort na het vernemen hier, in

een geruimen tijd vergaderd geweest, om te beraadslagen over het-
geen in dezen aan de Porte te doen stond; maar scheep tot geen
besluit te zijn gekomen.

N e d e r l a n d e n .

BREDA, den 7den October.

Door Zijne Majesteit is tot mede-directeur der Nederlandsche bank
op nieuw benoemd, de afstredende directeur *Johannes Carp*, van
Amsterdam.

Voorts tot lid van het hoog militair gerechtshof, ter vervanging
van wijlen den overleden kolonel *C. Stavenisse de Brauw*, de ko-
lonel *J. W. Grunbosch*, thans plaatselijke kommandant te Utrecht.

Alsmede tot kommandant van het 3de bataillon der afdeeling
mobiele zeeuwsche schutterij, de luitenant-kolonel van de 12de af-
deeling, *G. A. L. de Heltig*, tijdelijke kommandant op het fort
Bath.

— Door het kiezers-collegie te Amsterdam zijn tot leden van den
raad dier stad verkozen: de heeren jonkh. *A. J. van de Poll* en
N. J. Pook van Baggen; en door het kiezers-collegie van 's Gra-
venhage, jonkhr. *Louis Quarles van Ufford*, in plaats van wijlen
den heer dr. *P. J. Groen van Prinsterer*.

— De *Staats-Courant* van heden behelst een koninklijk besluit,
den 26sten September gedagteekend, houdende bepaling dat de
twee bij hetzelfde gevoegde overeenkomsten tusschen de Nederlandsche
regering en die der Hertogdommen van Saksen-Meiningen-Bildburg-
hausen en van Saksen-Coburg-Gotha, nopens eene wederkerige op-
heffing van het aftogtsregt en de belasting op de landverhuizing, in het
staatsblad zullen worden geplaatst.

— Uit 's-Gravenhage meldt men dat de commissie, belast met het
onderzoek tot droogmaking van het Haarlemmer-Meer drukke con-
ferentien op het ministerie van binnenlandse zaken houdt.

— Te Amsterdam is aangekomen en in het logement *den Doelen*
afgestapt, de luitenant-generaal *Baron van der Capellen*, opperbe-
velhebber der vesting Bergen-op-Zoom, met zijne familie.

— Laatstleden Woensdag is te Amsterdam met goed gevolg van
stapel geloopt het voor eigen rekening nieuw gebouwde brikship
de Verwachting, gebouwd door de scheepsbouwmeesters *F. Baay*
en *Zoon*, op de werf *de Raave*, in de groote Wittenburgerstraat.

— *Z. M.* de Koning van Zweden is den 17den September te Ka-
relskroon aangekomen en aldaar zeer luisterrijk ontvangen. In de
eerste dagen van October werd *Z. M.* te Gothenburg verwacht.

De heer *Minne-Barth*, voorloopig met de functien van burge-
meester der stad Gent belast, heeft, bij besluit van Vorst *Leopold*
van den 3den dezer, zijne definitive benoeming als zoodanig
erlangd. Velen, die bij het jongste bezoek van dien Vorst te
Gent, de hoop hadden opgevat dat den heer *van Crombrughe*, weder-
dien pest zou worden opgedragen, hebben zich alsoo in hunne
verwachting bedrogen gevonden.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (6 Oct.) waren genoteerd:
Belg. 101 $\frac{1}{8}$; O. Met. 104 $\frac{1}{4}$; Sp. 18; Diff. 6 $\frac{3}{4}$; Nap. 91 $\frac{1}{4}$; Bank.
Tav. 58 $\frac{1}{2}$; Sic. 90 $\frac{1}{4}$; Rom. L. 100; dito Cert. te Antw. 98; Braz. 87.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Te *Göttingen* stierf op den 24sten September de
regtsgeleerde en hofraad *Göschel*, in het 60ste jaar zijns levens,
nadat hij nog op den derden dag van het eeuwfeest der Akademie,
als deken der regtsgeleerde faculteit, in betrekking van promotor
in deze faculteit was opgetreden. Zijn roem als regtsgeleerde had
hij zich door eene uitgave van *Gajus* verworven. — In de tweede
algemeene zitting der vergadering van Duitseche Natuurkundigen,
thans te *Praag* vereenigd, werd onder anderen door den president
aangekondigd, dat de stad *Praag* een' gedenkpenning op deze vijftien-
de jaarljke bijeenkomst van Natuuronderzoekers en Geneesheeren
had laten slaan, waarvan aan elk der leden een exemplaar zou
worden uitgereikt. Voorts werd voor de volgende bijeenkomst-
plaats de stad *Freiburg* verkozen en tot bestuurders de hofraad
Betz en de hoogleeraar *Leonhard*. Deze zitting onderscheidde zich
voorts door een aantal belangrijke voordrachten. De hofraad *Schwabe*
zocht in eene rede te betoogen, dat, even als het christendom
de banden had los gemaakt waarin de natuurwetenschappen door
de heidenenche mysterien gekluisterd werden gehouden, zoo ook de
verbreiding van het christelijk geloof slechts langs den weg van
meerdere kennis en in 't bijzonder van die der natuurwetenschap-
pen in derzelver menigvuldige toepassingen op het leven, het ge-
wenschte doel bereiken zoude. Na deze verhandeling, deed de heer
von *Hertlingshausen*, uit *Weenen*, met een zeer sterk magnetisch-
electrisch toestel, belangrijke proeven over de ontwikkeling van
licht en warmte. Zekere heer *Leuboschek*, uit *Hongarije*, sprak
over de hondsdolheid en loofde een prijs van 100 dukaten voor de
beste verhandeling over deze ziekte uit. De heer *Chauvignier*, uit
Hamburg, las eene verhandeling over de werking van den brande-
wijn in het menschelijk ligchaam, beschouwd nit een natuurkun-
dig en psychologisch opzigt; de heer von *Schlieffen*, uit *Dresden*,
eindelijk, sprak over de in den jongsten tijd zoo zeer toenemende
zelfmoorden en onwettige geboorten. — De in de vorige maand te
Karlsruhe bijeengekome nee homoöpathische geneesheeren (*zie ons n^o.*
van 24 Augustus j.l.), wier vereeniging sedert vier jaren dagteekent,
hebben in deze hunne jongste algemeene vergadering besloten, dat
het genootschap den naam zou aannemen van *Vereeniging voor*

practische geneeskunde, in het bijzonder van specifieke heelkunde. Bij
eene bekendmaking wordt door deze vereeniging aangekondigd, dat
zij zich aan alle partijchap onttrekt en alleen wetenschappelijk
nut beoogt. Als prijsvraag voor het volgend jaar werd door haar
uitgeschreven: *welke zijn de werkingen der caustieke ammonium op*
het menachelijk ligchaam? voor de beantwoording waarvan een
prijs van 10 dukaten wordt uitgelooft. De volgende bijeenkomst
dezer Homoöpathen is te *Stuttgart* bepaald. — De kunstvereeniging
te *Leipzig*, voor weinig tijds naar het voorbeeld van andere plaatsen
in *Duitschland* opgericht, heeft zulk een' opgang gemaakt, dat in
weinige maanden 1100 aandeelen, elk tegen 3 Rthlr jaarlijksche
bijdrage, werden uitgegeven en reeds eene tentoonstelling van schil-
derijen te *Leipzig* is kunnen gehouden worden, waarop onder anderen
de beide kapitale stukken prijken, Pruisen's kroonprins toebehoor-
ende, *Jeremias van Bredemann* en *de Hussitenpredikatie van Lessing*. —
Het genootschap van vrienden der Toonkunst te *Weenen*, zal op
den 5den en 7den November aanstaande, ter gelegenheid van het
vijf en twintigjarig bestaan des genootschaps, een groot muzikaal
feest geven, waarbij hetzelfde door 7 à 800 zangers en toonkunst-
beoefenaren zal bijgestaan worden. Door het bestuur is besloten
om onder andere stukken ook uit te voeren *de Schepping van Haydn*.

FRANKRIJK. — De geneesheer *Burdin* heeft in handen van de Aka-
demie van Geneeskunde eene som van 3000 fr. gesteld, om dezelve
toe te wijzen aan dengenen die door daadzaken zal aantoonen,
dat het zien bij slaapwandelaars door een ander zintuig dan het
oog plaats heeft. De Akademie heeft eene commissie voor het on-
derzoek dier vraag benoemd. — Door de zorgen van den koning
is thans op de Louvre eene zaal in gereedheid gebragt welke ge-
heel met kostbare tapijten van vroegeren en lateren tijd behangen
is. Deze zaal heeft 700 voeten lengte; aan derzelver wanden pron-
ken 75 tapijten ter lengte van meer dan 2000 vierkante ellen. Het
oudste tapijt is van de veertiende eeuw en stelt een mirakel van
St. *Quentin* voor, die eenen gehangene redt; de overige zijn van
godsdienstigen aard, of stellen jagen, gevechten of historische daad-
zaken voor; het laatste is eene kopij van het schilderij van *Gros*,
voorstellende de lijdens aan de pest te *Jaffa*. Vóór de revolutie had
de kroon meer dan 30,000 ellen zulke tapijten, maar het meeren-
deel is bij de omwenteling en sedert verstrooid geraakt.

NEDERLANDEN. — Door bestuurders van het Haagsche genootschap
tot verdediging van de Godsdienst is in hunne vergadering in de
vorige maand gehouden, uitspraak gedaan over de ingekomene ver-
handelingen op twee uitgeschrevene prijsvragen; de eerste betref-
fende de vraag, *welk een licht de latere onderzoekingen eener onpar-
tijdsche critiek verspreiden hebben over den oorsprong van het Evangelie*
naar Matheus genoemd; de tweede, *aangaande het verband tusschen*
het Geloof door het Evangelie gevorderd, en de werkelijkheid. Beide
vragen niet voldoende beantwoord zijnde, werden op nieuw uitge-
schreven. Bij herhaling werden voorts door heeren bestuurders nog
drie ontwerpen ter behandeling opgegeven, als: 1. *eene verhandeling*
over Erasmus als kerkhervormer; 2. *waarin de aard der Goddies-
ring in den twintigsten eeuw was gelegen, en in hoever die van*
de inrigting der priester-kasten bij de Oostersche volken en van de
latere hiërarchie verschildt; 3. *een onderzoek naar de godsdienstige*
*partijen onder de Nederlandsche protestanten, voornamelijk de Her-
vormden, na de synode van Dordrecht ontstaan*. Als nieuwe prijs-
toffen worden opgegeven: I. Wat heeft men, volgens de leer van *Je-
zus* en de Apostelen, te denken aangaande eene voortdurende
werking des Heiligen Geestes, en zulks in betrekking tot de wer-
king, zoo wel van het woord Gods als van 's menschen zedelijke
vrijheid? II. In hoe verre hebben de vroegere godsdienstige be-
grippen van de schrijvers des Nieuwen verbonds, niettegenstaande
derzelver verlichting door den Heiligen Geest, invloed gehad op
hunne denkbeelden en voordragt van de geloofs- en zedeleer? III. Een
leesboek voor jonge lieden, waarin de gronden hunner
Christelijke geloofsbelijdenis, naar de behoeften van den tijd,
gevestigd en verdedigd worden. Het genootschap verlangt een boek,
dat werkt in den trant der Gronden mijner geloofsbelijdenis, van
den voortreffelijken *H. van Alphen*. Op de voldoende beantwoor-
ding van elk dezer prijsvragen wordt uitgelooft de gouden medaille
van het genootschap, of twee honderd vijftig guldens; de be-
antwoording moet geschieden van de twee eerste vragen vóór 1
September 1839, van de laatste vóór de maand Maart van dat-
zelfde jaar. — Wij maken onze landgenooten opmerkzaam op een
altijd merkwaardig verschijnsel, te weten eene volkomene Maan-
verduistering welke zal plaats hebben in den nacht van 13 of 14
October aanstaande. Het begin dezer verduistering zal zijn ten 9
ure 54 minuten; geheel verduisterd zal de maan zijn ten 10 ure
55 min.; het midden der verduistering is ten 11 ure 41 min; het
begin der verlichting ten 12 ure 27 min., en het einde der ver-
duistering ten 1 ure 27 min. — Gisteren had te Rotterdam de
inwijding plaats van het gebouw, hetwelk van *de Maatschappij* van het
schilderkundig genootschap *Hierdoor tot Hooger en Art-Sacrum* is
afgegaan. In de daarna gehouden zitting van het genootschap ont-
vingen de heeren *A. J. LAMME* en *M. MONTAIGNE VAN ZWINDAER* Fz.
kunstschilders te Rotterdam, uit handen van den voorzitter, de
premie en gouden eerepenningen, aan dezelve toegekend voor
de beantwoording van vroeger uitgeschrevene prijsstoffen.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (6 October) werden de
volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{1}{2}$; dito 5
pCt. 101 $\frac{1}{8}$; 100 $\frac{1}{4}$; Kansb. f. 22 $\frac{1}{2}$; Amort. Synd. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 94 $\frac{1}{2}$; 3
dito 3 $\frac{1}{2}$ pCt. 76 $\frac{1}{2}$; Handelsm. 160 $\frac{1}{2}$; O. Indis 5 pCt. 99 $\frac{1}{2}$;
Ardoins van 85 s. 18 $\frac{1}{2}$; Coup. van Mei 18 $\frac{1}{2}$; Per. 15; Ank.
bl. Gr. 19.

* * * Eene WEDUWE van den fatsoenlijken stand, is voornemens om, na bekomen autorisatie van de bevoegde Autoriteiten, binnen de Stad Eindhoven, een INSTITUUT voor JONGE JUVFROUWEN op te rigten, tot welker plaatsing zij reeds een geschikt vast pand in bezit heeft.

Ofschoon zelve niet geheel onbedreven in de Nederduitsche en Fransche Talen, en alle Vrouwelijke Handwerken grondig kennende, heeft zij echter IEMAND benodigd, die de vereischte geschiktheid bezit tot het geven van grondig Onderwijs in de Nederduitsche en Fransche Talen, de Rekenkunde, de Geographie, de Vaderlandsche en Algemeene Geschiedenis, enz.

Jonge Juvrouwen of Weduwen zonder Kinderen, van de R. K. Godsdienst, welke den vereischten rang tot het geven van voorschreven Onderwijs bezitten, en genegen mogten Wezen, om, tegen redelijk salaris, bij voormelde Weduwe, of wel voor gezamenlijke rekening met dezelve, tot bedoeld einde werkzaam te zijn, vervoegen zich persoonlijk of met gefrankeerde Brieven aan het Postkantoor te Eindhoven, onder Lett. V. M., poste restante.

voor het jaar

Amortisatie-Syndicaat.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AGENTSCHAP BREDA.

AANBESTEDING VAN

SPIT- EN AARDEWERKEN,

MITSGADERS LEVERANTIE EN AANVOER VAN

STRAATMEST

in de Dominiale Bosschen en Plantuuljen.

De AGENT van het Domein te Breda zal, op Woensdag den 18. October 1837, 's morgens ten tien ure, ten huize en herberge van JAN VAN ALPHEN, in den Zandberg, buiten de Ginnekenpoort, te Breda, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSSEN, residierende te Breda, publiek Aanbesteden, te weten:

Liesbosch.

1. Perceel. Het OMSPITTEN van circa 4 bunders 16 roeden GROND, in de perken den Bremt, de Mortel en 3. Liessenberg.

2. Het OMSPITTEN van de bosschen van ZAAILAND, op Smeekker, groot te samen 79,70 ellen.

3. De LEVERANTIE van 450 kubiek ellen STRAATMEST, ten dienste van het Liesbosch.

4. Het VERVOEREN van gemelde STRAATMEST met het bijruden van eene gelijke hoeveelheid PLAGGEN of SLOOTAARDE.

Mastbosch.

1. Perceel. Het OMSPITTEN van 98,25 ellen GROND in het verband Bosch en 1,10,000 ellen aan beide zijden van de Transchee-dreef.

2. Het OMSPITTEN van den GROND aan weerskanten der Dreef aan de Houthrug, te samen ter lengte van 260 ellen.

Ulvenhoutbosch.

1. Perceel. De LEVERANTIE: a. Voor de Kweekery in het Mastbosch, 30 kubiek ellen STRAATMEST, zegge

De LEVERANTIE: b. Voor de Kweekery in het Ulvenhoutbosch

Te samen 80 kubiek ellen Straatmest.

Het VERVOEREN van gemelden STRAATMEST met het bijruden van eene gelijke hoeveelheid PLAGGEN of SLOOTAARDE.

3. Het OMSPITTEN van a. Een bundel 12 roeden GROND, in het perk de Koolhof, in het St. Annabosch.

Het OMSPITTEN van b. De Kruisdreef aldaar, ter lengte van 473 ellen.

Het OMSPITTEN van c. Twee Dwarsdreefjes aldaar, ter lengte van 172 ellen.

Het OMSPITTEN van d. 600 roeden GROND, met den Wat, in het Houtbosch onder G.M.

De algemeene en bijzondere Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing ten Kantore van den Agent en bij de Agent

taadjemeester van het Domein in het Ulvenhoutbosch, bij wien ook nadere informatie te bekomen zijn.

De Agent van het Domein.

M. SMITS.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE

VAN

LEVENS MIDDELEN,

Brand- en Lichtstoffen,

TEN DIENSTE VAN DE GARNIZOENS-ZIEKENZAAL TE

BREDA.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal, op den 16. dezer loopende maand, aan den minst-inschrijvende, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden Aanbesteed, de Leverantie van:

- Vleesch.
- Wit Brood.
- Gort en Rijst.
- Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Bier-Azijn en Patent-Olie.
- Rode Bordeaux Wijn.
- Gerste Bier.
- Steenkolen bij de 1000 Nederlandsche Ponden.
- Turf bij de 100 Stuks.

bij het Ned. Pond.

bij de Ned. Kan.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den

1. Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December aanstaande.

2. Aardappelen en Wortelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen, met den 1. November van het loopende jaar, en eindigen zal, die der Aardappelen met den 15. Juli, en die der Wortelen met den laatsten Mei des volgenden jaars; zulende voor de Leverantie dezer beide artikelen moeten worden ingeschreven, bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat, van ieder artikel.

Strekken de wijders tot narigt der gegadingden:

1. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen, in het Bureau van den ondergetekende.

2. Dat voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letter, hier voren zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk Bijet, zal moeten worden ingeschreven, zulende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet in acht is genomen, geen regard worden geslagen.

3. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den Inschrijver, misgaders die van zijne Borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4. Dat de prijzen der inschrijvingen naauwkeurig in Schijfletters en in Guldens en Cents en honderdste gedeelten van Cents, moeten worden uitgedrukt, en dat de Bijetten, door de Inschrijvers zelve, onderteekend moeten zijn.

5. Dat de Bijetten, behoorlijk op gezegeeld papier geschreven, en verzegeld op het Bureau van de Ziekenzaal bezorgd, en gestoken moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten Bus, nitterlijk des middags voor twaalf ure van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6. Dat alle Bijetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanmeening zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.

7. Dat van den Wijn en het Bier door den Inschrijver te gelijker tijd, met het Bijet van inschrijving, eene of meer, behoorlijk gecachetteerde, proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier, welke de gegadingde aanneemt, tegen de, bij het inschrijvings-bijet opgegeven prijzen, te leveren, en aan welke proeven zal moeten gepart zijn, een afzonderlijk verzegeld Bijet, waarin de naam en woonplaats van den Inschrijver zullen moeten vermeld staan.

8. Dat de Inschrijvers en hunne Borgen van hunne goedgehoort het behoorlijk volbrengen der Leverantie, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de Leverantie is toegekend, en, in welk geval, zij verplicht zullen worden, binnen 24 uren, nadat hun daarvan het afschrijven gegeven, die bewijzen aan de Administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de Leverantie nader zal worden beschikt.

Te Breda, den 7. October 1837.

De Militaire Intendant, bevestigd met het rooster oer de goedgekeurde Ziekenzaal, W. VAN WYCK.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE

LEVENSMIDDELEN.

BRAND- en LICHTSTOFFEN.

TEN DIENSTE VAN DE GARNIZOENS-ZIEKENZAAL TE

BERGEN-OP-ZOOM.

Krachten autorisatie van het Departement van Oorlog, en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal op den 16. dezer loopende maand, aan de minst inschrijvende, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden aanbesteed, de Leverantie van:

- Vleesch.
- Wit Brood.
- Gort en Rijst.
- Zout, Boter, Kaarsen en groene Zeep.
- Bier-Azijs en Patent Olie.
- Rode Wijn.
- Bier.
- Stekelen bij de 1000 Ned. Ponden.
- Turf bij de 100 stuks.

bij het Ned. Rind.

bij de Ned. Kan.

Alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan met 1 January aanstaande, en eindigende met den laatste December daaraanvolgende:

1. Aardappelen en Wortelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen met den 1. November van het loopend jaar, en eindigen zal, de der Aardappelen met den 15. Julij en die der Wortelen met den laatste Mei des volgenden jaars; zullende voor de Leverantie dezer beide artikelen, moeten worden ingeschreven bij het Ned. Mod. en daarbij tevens, vermeld het gewicht dezer maat, van ieder artikel.

Strekken de wijders tot narigt der gegadigden:

1°. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor zachtbaar zijn, ter bezichtiging zullen liggen in het Bureau van den onder-eetende.

2°. Dat, voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letters hiervoren zijn aangewezen, bij elken er in een afzonderlijk Biljet zal moeten worden ingeschreven, zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet is in acht genomen, geen regard worden geslagen.

3°. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den inschrijver, insagaders die van zijn borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4°. Dat de prijzen der inschrijvingen naar wettelijk in Schriftoetere, in Guldens en Cents en honderdste gedeelten van Cents moeten worden uitgedrukt, en dat de Biljetten door de inschrijvers zelve ondertekend moeten zijn.

5°. Dat de Biljetten behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van de Garnizoens-Ziekenzaal bezorgd, en gestoken zullen moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten Bus; uiterlijk des middags voor twaalf ure van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6°. Dat alle Biljetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingericht, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanwiening zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden, en verworpen zullen worden.

7°. Dat van den Wijn en het Bier, door den inschrijver te gelijker tijd met het Biljet van inschrijving, een of meer, behoorlijk gezegete, proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier, welke de gegadigde aanwiening, tegen de, bij het inschrijvings biljet, op te geven prijzen te leveren, en aan welke proeven zal moeten getiecht zijn, een afzonderlijk verzegeld Biljet, waarin de naam en de woonplaats van den inschrijver zal moeten vermeld staan.

8°. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne goederheid, tot het behoorlijk volbrengen der Leverantien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de Leverantie is toegewezen, en, in welk geval, zij verplicht zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de Administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de Leverantie nader zal worden beschikt.

Bergen-op-Zoom, 1. October 1837.

De Militaire Intendant, bekleed met het bevel

over voormeld Etablissement,

DONKER VAN DER HOF.

De Notaris te Breda, als daartoe gerechtigd benoemd, zal, op Vrijdag den 13. October 1837, des avonds ten zeven ure, te het Koffiehuys van de Weduwe J. B. BECKMANS, op de Grote Markt te Breda, openbaar tot de verdere Veiling en finale Verkoop, van de, aan den onder Beneficijs van Inventaris aanvaarden

Boedel van wijlen den Heer J. VAN NAERSEN, in leven Notaris te Breda, toebehoorende VASTE GOEDEREN, allen in de Bredasche Couranten van Zondag en Maandag den 10. en 17. en van Woensdag den 27. September daar bavekens, als ook, bijgedrukte en geaffigeerde Biljetten, in het breede omschreven, volgens de bepaling gemaakt bij het slot van het behoorlijk geregistreerd Proces-Verbaal, van den tweeden Zitting, gehouden den 29. September voornoemd.

Zijnde de HUIZINGE nog te zien op Donderdag en Vrijdag, den 12. en 13. October 1837, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 ure.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris BEENS.

De Notaris VAN BREDA, residentie te Oudenbosch, zal, op Vrijdag den 20. October 1837, 's morgens ten 10 ure, in Konings-Oude-Polder, onder Dinteloord, bij J. VERMUNT, Verkoopers: 400 Kavelen onder twee OLME- en YPEN- en ESSEN-BOOMEN.

J. WILLEMS, Notaris te Etten, zal in de Herberg de Zwaan, te Etten, op Woensdag den 11. October 1837, voormiddags Veilen en Woensdag den 25. daarna, telkens des avonds ten 7 ure, finale Verkoopers:

Eene hechte en wel doortimmerde op een aangenamen stand geplaatste HEEREN-HUIZINGE, daaraan gelegen MOESTUIN, VIER, zeer bevalig aangelegde PLANTAADJE, met derzelver HEESTE GEWASSEN, SOMMERHOUT, opgaande BOOMEN en ARBEIDERS-WONING, groot: honderd, 45 roeden, staande en gelegen te Etten, bij het Dorp, aan den Straatweg naar Rosendaal, sectie E., No. 111, 112, 113, 114, 115, 116 en 580. — En onder meer andere Vaste Goederen ook een perceel WEILAND, gelegen in den polder van Zwartenberg, onder Etten, sectie C., No. 342.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en
KONINGIN DER NEDERLANDEN.
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, alle erva.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Nadere informatie worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Onderneming aan de Waal, te Tiel bij J. DEERNS; te Bommel bij G. VAN DRIEL; te Gorinchem bij L. DE BEER; te Dordrecht bij C. SMITS aan den Rietdijk; te Rotterdam bij N. SPRUYT; te Delft bij de Erven ROBBENBURG, en te 's Hage bij STAAS.

Bij BROESE & COMP. te Breda, zijn de volgende
ENGELSCH E PRACHT-ALMANAKKEN
voorhanden:

THE BOOK OF GEMS, the modern poets and artists of Great-Britain. » 18,50.
GAGE D'AMITIE, THE MIDLAND-COUNTIES TOURIST. Seventy-three views in the Counties of Derby, Chester, Leicester, Lincoln, Nottingham and Rutland. » 13,—.
FISHER'S DRAWING-ROOM SCRAP-BOOK, 1838, by L. E. L., with thirty-six plates, — handsomely bound. » 13,—.
LANDSCAPE SOUVENIR, Views of cities and scenery in Italy, France and Switzerland: with forty-six plates; — handsomely bound. » 12,50.
ORIENTAL KEEPSAKE: Syria, the Holy Land, Asia minor, etc. Illustrated in a series of views Drawn from nature, bij W. H. BARTELETT, WILLIAM PUSSEY, etc., with thirty-seven large Engravings; — handsomely bound. » 12,50.
JUVENILE SCRAP-BOOK, 1838, bij AGNES STRICKLAND and BENJAMIN BARTON, containing sixteen Engravings. » 5,—.
THE ORIENTAL ANNUAL, 1838, or SCENES IN INDIA, bij the Rev. HOBART CAWSTER, B.D. with twenty-two engravings from Drawings by WILLIAM DAVENPORT. » 7, 12,50.
JENNING'S LANDSCAPE ANNUAL, 1838, from Spain and Morocco. » 7,—.
FORGET ME NOT, A. CHRISTMAS, New-Year's and Birthday-present. » 7,—.
FRIENDSHIP'S OFFERING, and Winter's Wreath. » 7,—.
Alle deze fraaie ANNUALS zijn met talrijke, al te voortreffelijkste GRAVURES verrijkt.

Bij Broese & Comp. zijn tevens voorhanden ECHTE ENGELSCH E VERWOORDEN, in verschillende soorten van ACKERMANN en anderen; dito, voor Kinderen van 12 tot 18; TEEKEN- en PASSER-DOOZEN, ACKERMANN en BROOKMANS, POTLOODEN, voorts ECHT ENGELSCH TEEKEN en POSTPAPIER, enz. enz.